

Еврото помага на силните ИКОНОМИКИ

*Пламен Орешарски
д-р по икономика*

Евротото – мащабен интеграционен проект

- Въвеждане
 - 1 януари 1999 година - виртуална валута
 - 1 януари 2002 година – емисия на банкноти и монети
- Въвеждането на единната валута като част от мащабния евроинтеграционен процес
- Цел – задълбочаване на икономическото сътрудничество на страните-членки

Ползи от еврото

- Ценова стабилност, особено важна за страните от южната периферия
- Удължени инвестиционните хоризонти - предвидимост и прогнозируемост за развитие на бизнеса.
- Облекчена търговията
- Стабилитет на финансовите и капиталови пазари.
- Устойчивост при външни шокове
- Опростени контакти между гражданите и насърчени спестявания
- Напредък за интеграционните процеси
- Просперитет и суверенитет за европейските граждани

Негативните ефекти

- Изоставане на темповете на нарастване на продуктивността на труда
- Забавяне на икономическия растеж
- Спад на относителния дял на ЕС в световната икономика
- Засилване на различията между държавите-членки.

Диспропорциите в Еврозоната

- Разнопосочно влияние на единната валута върху конкурентоспособността на страните членки:
 - допълнителен експортен импулс за по-силните икономики
 - подтискане на експортните възможности на по-слабите икономики
- Обобщено: единна валута подпомага силните икономики отслабва икономиките с по-нисък икономически потенциал

Суверенните дългове

- Единната валута - един от факторите за натрупване на прекомерни суверенни дългове
 - разширяващите се външноикономически дисбаланси - предпоставка за отслабване на фискалната консолидация
- Разрешаването на дълговите проблеми в Еврозоната - необходимо, но недостатъчно условие
 - регулирането на дисбалансите - важно стабилизиращо условие

България в Еврозоната

- Присъединяването на България:
 - тревожни перспективи
 - частична загуба на доверие в еврото
- Закономерен изход от функциониращия Валутен борд
- Дълъг период на отлагане въпреки покритите критерии
- Приемане в условия на неустойчиво покрити критерии

Предизвикателства и заблуди

- Нашият бизнес и граждани по същество работят с еврото вече повече от четвърт век
- Насаждане на страхове и апокалиптични сценарии:
 - опасност от ценови повишения, без да се отчита, че най-голям ръст в последните години бележат РЗ
 - тревога за суверенитета ни, сякаш лева е солидна самостоятелна валута, а не бледа сянка точно на еврото
 - притеснения дали няма да погасяваме дълговете на други, но нямаме но не коментираме кой ще плаща новите ни заеми, които бързо натрупваме
- Заобикаляне на основния въпрос - рисковете за бизнеса.

Рискове за бизнеса

- Еврото не подкрепя конкурентоспособността на слабите икономики, каквато е и нашата
- Българския бизнес работи при фиксиран курс и изглежда приспособен, но в условия на сравнително пониска цена на труда.
 - бързо покачване на РЗ в последните години
 - очакване тенденцията да се ускори след приемане на еврото
- Проблемът остава встрани от обществените и политически дискусии

Изводи

- Въвеждането на еврото - множество краткосрочни ефекти, повечето от които с позитивен знак.
- Евентуална загуба на конкурентноспособност - дългосрочни очертания.
- Ако направим нашата икономика по-силна - еврото ще ни донесе допълнителни ползи.
- Ако не го направим и лева няма да ни помогне.

Благодаря за
вниманието !

Пламен Орешарски
д-р по икономика

